

PROGRAM CJELOVITOG SPOLNOG ODGOJA "TEEN STAR"

Zašto je potreban program Teen STAR?

Spolni odgoj je neizostavni dio odrastanja svake mlade osobe.

Prema istraživanjima, najzastupljeniji izvor informacija o spolnosti za mlade ljude su **mediji**, na drugom mjestu su **vršnjaci**, a tek daleko poslije njih su roditelji, škola i dr.

Danas je problem što su mediji (internet) sve dostupniji već i maloj djeci – preko mobitela, tableta i sl. Medijima nije prvi cilj dobrobit mladih i njihov kvalitetan odgoj, već profit, zarada. Mediji su nositelji **trenda**, koji je mladim ljudima jako važan: oni ne žele biti drugačiji od ostalih, žele biti prihvaćeni od svojih vršnjaka. Često slijede trend bez razmišljanja i prihvaćaju sve što im se servira.

Nositeljima **odgoja** – obitelji (roditeljima), školi i Crkvi – u takvom konzumističkom mentalitetu je otežana njihova odgojna zadaća. Roditelji puno rade i provode malo vremena s djecom. O temi spolnosti vrlo malo razgovaraju, bilo zbog nedostatka vremena, bilo zbog neugodnosti, bilo zbog toga što ne znaju što bi im rekli. Njihov osobni primjer je za odgoj jako važan, no često puta nije dovoljan, jer su utjecaji sa strane prejak.

U takvoj situaciji mnogi mladi ljudi slijede trend, nemaju izgrađene stavove, ili pak nemaju hrabrosti svoje stavove braniti i oduprijeti se pritisku vršnjaka. Neki se već vrlo rano upuštaju u **nezrele seksualne veze i odnose**. Posljedice su brojne, fizičke i psihičke. Najvidljivije, iako ne i jedine, su one na tjelesnom planu, a to su neplanirane maloljetničke trudnoće i pobačaji, širenje spolno prenosivih bolesti, kasnija neplodnost i sl. Osim toga, tu su posljedice i na psihološkom i duhovnom planu.

Poseban, sve veći problem su i štetni tzv. **liberalni programi** spolnog odgoja koji promiču tehnicistički, bezvrijednosni pristup spolnosti i temelje se isključivo na promicanju kontracepcije i rodnoj ideologiji, te za posljedicu imaju još veću raširenost negativnih posljedica..

Kvalitetan spolni odgoj potreban je i zato jer je poznato da **spolni odgoj** utječe na sadašnje ponašanje adolescenata, a sadašnje ponašanje pak utječe na njihovo ponašanje **u budućnosti**. Primjerice, istraživanja pokazuju da je predbračna seksualna permisivnost povezana s permisivnim stavovima prema izvanbračnim seksualnim vezama.

Većina današnje djece i mladih će jednog dana ući u **brak**. Svoje stavove formiraju već sada i već sada postupno grade svoju sposobnost za kasnije ostvarivanje kvalitetne veze, braka i obitelji.

Prema istraživanjima, najbolje rezultate pokazuju cjeloviti odgojni programi kakav je program Teen STAR.

Specifičnosti programa Teen STAR:

Odgojni

- daje sve bitne informacije, ali u kontekstu općeljudskih vrijednosti
- govori o svim temama vezanim uz spolnost, otvoreno i s dostojanstvom
- potiče proces otkrivanja sebe
- usmjerava i vodi izgradnji slobodnih, odgovornih i zrelih vlastitih stavova i odluka
- za svaki odgojni proces potrebno je vrijeme – tečaj s mladima traje kroz pola do godinu dana

Cjelovit

- povezuje sve aspekte osobe i njene spolnosti: tjelesni, emotivni, intelektualni, društveni i duhovni ("STAR" = "zvijezda" predstavlja osobu)
- kreće od tijela – upoznavanja tjelesnih promjena i s njima povezanih osjećaja/raspoloženja
- uključuje znanje o plodnosti muškarca i žene
- pomaže novonastalnu biološku zrelost uklopiti u sve aspekte vlastite osobe i života i povezati sa stavovima i ponašanjem

Interaktivan

- provodi se kroz radionice, sjedenje u krugu (ne "ex catedra")
- potiče na razmišljanje, na iznošenje vlastitog mišljenja i na slušanje drugih
- voditelj moderator, postavlja pitanja i usmjerava raspravu

Suraduje s roditeljima

- program predstavlja pomoć roditeljima u odgoju
- roditelji se s programom upoznaju na roditeljskom sastanku
- suradnja s roditeljima nastavlja se putem niza radionica za roditelje

Za različite uzraste

- program je razrađen za različitu dob djece i mladih: za učenike 7. i 8. razreda osnovne škole, srednjoškolce i mlade studentske dobi
- provodi se u župama s grupama krizmanika i zajednicama djece i mladih
- traje od barem nekoliko mjeseci do cijele šk. godine, jedanput tjedno (ovisno o dobi i situaciji)
- može se provoditi i u školama, no trenutno se ne provodi

Prilagođen spolu

- dio programa koji se odnosi na praćenje plodnosti djevojke i mladići (OŠ i SŠ) pohađaju odvojeno
- taj manji dio programa djevojke podučava ženski voditelj, a mladiće muški
- većinu programa grupa djevojke i mladići su zajedno i može je voditi bilo ženski bilo muški voditelj

Povjerljiv

- polaznike se potiče na međusobno povjerenje
- program uključuje mogućnost individualnih razgovora voditelja sa svakim pojedinim polaznikom

Voditelji programa

Voditelji trebaju:

- završiti stručnu izobrazbu – tečaj u trajanju od 40 sati
- biti autentični: osobno prihvaćati i živjeti vrijednosti koje program promiče

Nakon završene edukacije nastavlja se pomoć voditeljima u provođenju programa (supervizija) i njihovo sudjelovanje na skupovima trajnog stručnog usavršavanja.

Teen STAR u Hrvatskoj

Teen STAR je međunarodni program nastao 80-tih godina prošlog stoljeća. Provodi se u tridesetak zemalja svijeta, na svim kontinentima osim Australije.

U Hrvatskoj Teen STAR postoji od 1995.g. Do 2005. g. educirano oko 450 voditelja. Program se provodio u 60-tak osnovnih i srednjih škola kao izvannastavna aktivnost, uz preporuku MZOS-a.

Od 2004. počeli su napadi liberalnog homoseksualnog lobija na Teen STAR. Borba oko spolnog i zdravstvenog odgoja u školama započela je, dakle, kroz Teen STAR, a nastavila se kroz udruhu Glas roditelja za djecu – GROZD, kasnije i druge udruge, i traje još i danas.

Od 2012. nadalje održan je novi niz Teen STAR radionica koje je završilo novih 140 voditelja iz Hrvatske.

Novi Teen STAR tečaj u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji

Naša nadbiskupija je prepoznala potrebu i važnost kvalitetnog spolnog odgoja mladih. Cilj je da on postane dio pastorala, kao daljnja priprava za brak.

Vjerujemo da ćemo uvođenjem Teen STAR programa za mlade na župama zajednički pridonijeti odgoju mladih za općeljudske i kršćanske vrijednosti i pomoći im da formiraju svoje stavove i žive svoju spolnost u skladu s katoličkim naukom. To će ujedno predstavljati daljnju i pravovremenu pripravu za brak u koji će jednog dana većina njih ući. Kvalitetan spolni odgoj je danas potrebniji no ikad. Potreba za kvalitetnim odgojem spomenuta je nedavno i u izvješću Biskupske sinode o obitelji.

Pozivamo vas da i vi budete dio tog pastorala! Pozovite i ostale!

- **mjesto: Đakovo (ili Osijek)**
- **vrijeme:** ukupno 40 sati raspoređenih u nekoliko (obveznih) susreta:
3-4 vikenda **krajem veljače i tijekom ožujka 2015.** – petkom 17-20h i subotom 9-18h
(točni termini naknadno)
- **kotizacija** za cijeli tečaj: 250 kn po sudioniku
- **prijave i informacije:** na info@teenstar.hr
- **organizatori:** Udruga za cjeloviti spolni odgoj Teen STAR u suradnji s Đakovačko-osječkom nadbiskupijom

Napomena: Preporuka je da na tečaj dođe više osoba iz iste župe, i od toga po mogućnosti oba spola jer su za neke cjeline programa potrebni i muški i ženski voditelj.